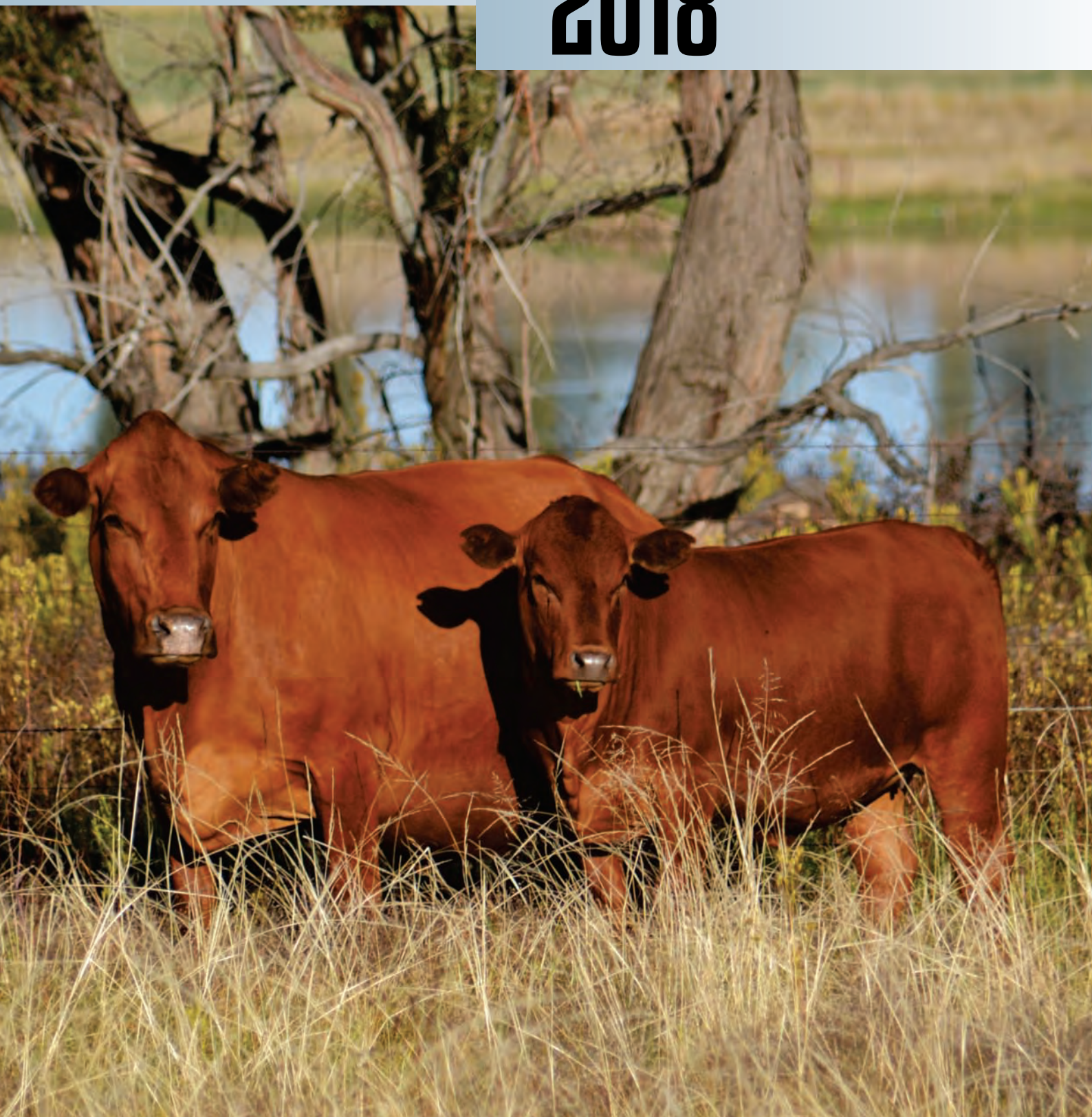


TULL JOURNAL JOURNAL 2018

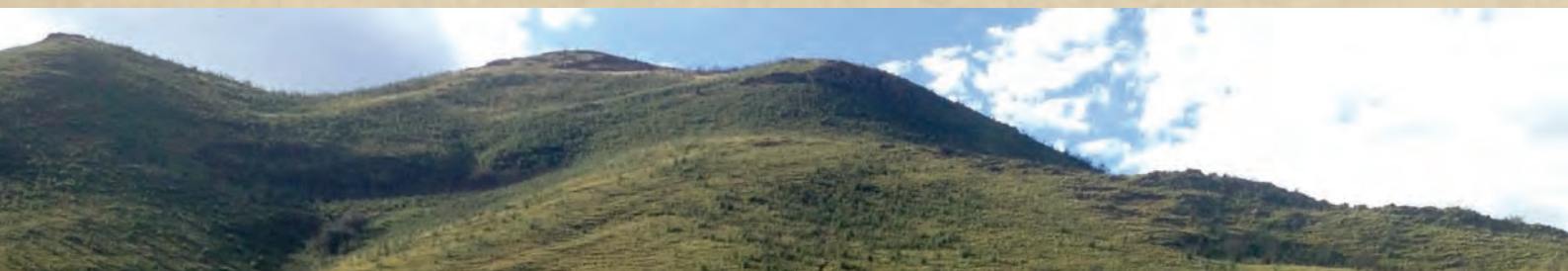


HBH TULI STUD

Edward and Kim Clark: 087 5501558 or 082 573 0223 • Email: ed@hbhtuli.co.za
Russell and Ellen Clark: 087 5501533 or 082 925 5860 • Email: rtclark@adept.co.za
Denwood • PO Box 145 • Dordrecht • 5435



HBH 6-1027 Studbook Platinum Cow 2018



Ons strewe is om sorgvrye mediumraam beeste te teel wat aangepas is by hul ongewing. Om hierdie rede word insette beperk tot die minimum. Streng seleksie vir reproduksie waar alle oop diere geprul word na 'n kort teelseisoen verseker ook dat ons diere se grootte optimaal is vir die moeilike omgewing waarin ons boer. Ons kudde het 'n gemiddelde TKP van 372 dae vir alle koeie in die kudde oor alle kalwings.





22st ANNUAL PRODUCTION SALE

Buffel H5-89, HBH 11-31, AM 9-36,
R93-25 and BG96-53
sons and daughters will
be available on our
production sale.

Wednesday, 22 August 2018 • 12H00
On the farm Denwood • Dordrecht
GPS: S31 28' 22,53"
E26 50' 23,98"



Visit our website at: www.hbhtuli.co.za

Wolhaarkop *Tuli's*

POSTMASBURG, NOORD-KAAP



Uit die Kalahari vir die Kalahari

Jim Bredenkamp • jim@jimbos.co.za • 083 679 7333

INHOUD CONTENTS

ADVERTEERDERS ADVERTISERS

3	Inhoud Contents
4	From the Chairman / van die Voorsitter
6	Tuli Council / Raad 2018 & Website / Webblad
7	Editorial / Redaksioneel
10	Perspektief op die oorsprong van die Tuli beesras en sy toekomstige rol in vleisproduksie
12	The Tuli can relieve the effect of heat stress in beef cattle
13	Tuli Vuka - Zambia
14	Selecting Cow:Calf Ratio - Sensible or not?
22	Seleksiebesluite vir die kommersiële vleisbeesboer
24	Veeboerdery: Winsgewend of 'n verlies?
30	Die werking van genomies seleksie en die praktiese aanwending daarvan op die plaas
38	'n Getuigenis hoekom ek werklik met Tuli's boer
41	Breeding values for longevity
46	Doeltreffende beesboerdery
52	The Tuli
58	Moving towards DNA technology for selection of polled beef cattle
61	Tuli in Botswana
62	Tuli in Texas
70	The importance of Feed Conversion Efficiency
72	Research results: Tropical adapted beef cattle breeds
75	Members list / Ledelyst
78	Ontvangde Veiling uitslae

Alpha & Omega	BC
Avondale Tuli Stud	44
Bendri	51
BKB	69
Bushmans Mountain Tuli's	35
Casman Tuli	57
Clinomics	56
Donkerhoek Tulis	40
Eira Tuli Stoet	36
Ganna Tuli	28
Glen Heath Tuli Stud	27
Gouwsberg Tuli Stoet	20
HBH	IFC & I
Langlyf Tuli Stoet	79
Miller's Pride	74
Molatek	8
Mopani Tuli Stud	39
Nonnie Tuli Stoet	IBC
Precision Steel Cradock	68
Profyt Tuli Stoet	80
Shashi & Tsavo Tuli	9
TipTree Tulis	45
Unistel	29
Wolhaarkop Tuli's	2

Tuli Journal / Joernaal 2018

The opinions expressed in this issue are not necessarily the views of the management of the Tuli Cattle Breeders' Society. The Tuli Cattle Breeders' Society accepts no responsibility for claims made in advertisements / articles.

Die menings wat in hierdie uitgawe uitgespreek word, is nie noodwendig die sienswyse van die Bestuur van die Tuli Beestelersgenootskap nie. Die Tuli Beestelersgenootskap aanvaar geen verantwoordelikheid vir enige aansprake wat in advertensies / artikels gemaak word nie.

Uitgewers / Publishers

Tuli Beestelersgenootskap - Tuli Cattle Breeders' Society,
Posbus / PO Box 506, Bloemfontein, 9320, Tel: 051 410 0958,
Webwerf / Website: www.tulicattle.co.za

Kopiereg streng voorbehou / Copyright strictly reserved



Voorblad foto verskaf deur:
Albie Rautenbach
Langlyf Tuli Stoet

Uitleg & Ontwerp van Joernaal:

Pendulum Visual Communication
Pres. Steynstraat 38A, Westdene,
Bloemfontein
• Tel: 051 448 5832/4
• E-pos: studio@pvonline.co.za
• Website: www.pvonline.co.za



FROM THE CHAIRMAN VAN DIE VOORSITTER

Eerstens, baie dankie aan elkeen van u wat die vertroue in my gestel het, om my tot President van die Suid Afrikaanse Tuli Telers Genootskap te verkies, asook vir die ondersteuning wat u my bied!



Ben Raath

Saam kan ons hierdie Genootskap en ras, die beste binne Suid Afrika maak! Ek is baie lief vir Tuli-beeste en glo, onder ons geharde ekstensiewe toestande, daar nie 'n beter ras binne Suid Afrika is, soos hierdie "Vrugbare, Winsgewende, Veldbees" van ons nie!!

I am very proud of the 2018 Journal. This is one of the most important showcases of our breed. It is of high quality and I like to thank Charl van Rooyen (technical advisor) for his effort to compile the Journal. Also I like to express my gratitude to Iván Herbst from Pendulum Visual Communication and his team for the excellent job done.

Sommige dele in ons land het goeie reëns gekry, terwyl ander nogsteeds smag na uitkoms. Ek glo en vertrou saam met u, dat ons Skepper spoedig uitkoms sal gee! Ons moet egter nie die droogte net as negatief beskou nie. Die Tuli het homself tydens die droogte bemark. Talle kommersiele boere is besig om na Tuli's oor te skakel weens hul gehardheid, aanpasbaarheid en vrugbaarheid. Dit is so lekker om van kommersiele boere te hoor, (wat met verskillende rasse boer), hoe die Tuli, ander rasse binne dieselfde omgewing, tydens die droogte uitpresteer het. Die uitstekende vraag na vroulike diere, spreek vanself.

During the past season, beef as well as weaner calf prices made history by peaking to new records. Shortage of weaners, the drought and low maize prices are contributing factors to the increased prices. Currently weaner calf prices vary from R33-R35/kg and the prediction is that the prices will remain at the present levels. Again it was proven that top quality breeding animals obtained good prices, whereas substandard animals only received mediocre prices.

Op ekonomiese en politieke front gaan dit glad nie goed en die politieke uitsprake wat vir partypolitiek, met die komende verkiesing van 2019 gemaak word, is onrusbarend, om die minste te sê. Ek glo dat die boere wat vandag nog boer, die sterkste van die sterkstes is en sal oorleef. Ons moet net nie moed en geloof verloor nie. Ek glo in my hart dat ons Hemelse Vader, ons sal beskerm en op 'n bonatuurlike wyse, op die regte tyd, vrede in ons wonderlike land Suid Afrika gaan bring!

A successful business/organization must have a clear vision with a definite set of goals. It was one of the main objectives of the newly elected Counsel to address problems raised by members. As a result of this, a meeting was held on 18 October 2017 at GWK in Kimberley.

During this meeting all stakeholders were invited to give input on the way forward and how to achieve the goals that were set.

Die volgende punte is alreeds geïmplementeer:

Die Tuli is 'n unieke ras en om kompetender te bly moet ons ons ras verbeter, maar belangrik, nie verander nie!!

1. Vrugbaarheid is een van die belangrikste winsgewende eienskappe, daarom het die Raad besluit om die maksimum toelaatbare gemiddelde TKP van 630 dae aan te pas na 570 dae, oor 3 kalwers en meer. Ons doelwit vir die toekoms, is egter 450 dae. Die stelsel kanselleer outomaties diere bo 570 dae en die uitwerking was dadelik sigbaar. Huidig is ons ras se gemiddelde TKP 407 dae, teenoor 423 dae, dieselfde tyd 2017!

2. The system will now automatically de-register animals with Days Since Last Calving of more than 760 days.

3. Om ons speenindekse te verbeter, kanselleer die stelsel ook alle bulkalwers met 'n indeks onder 90 en verse onder 80. Hierdie indekse gaan in die toekoms ook verder aangepas word.



Maklike kalwings is een van ons ras se groot pluspunte agy lae geboortegewigte. Hierdie indekse moet dus oordeelkundig aangepas word!

4. **Verder kanselleer die stelsel ook enige koei met 'n gemiddelde speenindeks van onder 80, oor 2 agtereenvolgende kalwers.**
5. **Currently Counsel is busy amending the auction rules.**
There are cases where animals are sold under the auspices of the Society that have been found to be non-conformant to the standards of the Society. Breeders as well as commercial farmers have confronted Counsel Members after buying animals that did not conform. To protect all parties involved, we as Council, have decided that we need to look at the auction rules. After the amendment and approval of the rules, they will be strictly enforced.
6. **Om kostes te bespaar, is Oom Charl van Rooyen (tegniese adviseur) se pligte ingekort en het die Raad besluit dat hy hoofsaaklik sy kundigheid en tyd aan die Joernaal, artikels, landbou ten toonstellings bv Nampo, boeredae, en voerkraal proewe te spandeer.**
7. **We have requested Stefan van Wyk to visit new members, as well as commercial Tuli farmers/bull buyers, to assist and give advice regarding selections etc. and to act as a liaison with the Society**
8. **Verse-projek.** Baie baie dankie aan elke teler wat een of selfs 2 verse geskenk het om ons finansies mee aan te vul! Hierdie fondse word hoofsaaklik

aangewend om die kostes van ons tegniese adviseur, asook Stefan van Wyk te dek. Ons kan eenvoudig nie sonder hierdie dienste verder!

Ons ledetal het vanaf April 2017 van 59 tot en met 45 op Maart 2018 gedaal, wat 23.7% teweegbring. Die redes wat aangevoer word, is swak ekonomiese toestande en die voortslepende droogte. Dieretalle het in dieselfde tyd van 9 346 tot en met 8 541 gedaal, wat 8.6% meebring. Hieruit kan gesien word dat 'n groot aantal diere deur telers oorgeneem is en nie uit die stelsel verlore gegaan het nie.

Ek moet ook se dat SA Stamboek bevestig dat dit 'n algemene tendens by bykans alle Genootskappe is. Daar moet ook in gedagte gehou word dat die stelsel, soos bo genoem, diere outomaties gekanselleer het, wat dieretalle verder verminder het. Belangrik, vir my gaan dit egter nie oor, om die grootste lede- of dieretal te he nie, maar eerder minder telers, met dieselfde visie en passie, wat bereid is om saam te werk en sodoende ons ras te bevorder.

I want to congratulate Russell and Ed Clark from the HBH Tuli stud with their achievement of winning the Platinum Elite Cow award of 2018. We know that stud breeding is your passion and we proudly share your achievement!

I wish to thank the Council members, but in particular our secretary, Liezel Grobler, for their cooperation, support and hard work during the year. I also wish to thank the Secretariat and Mr JC van den Berg of the SA Stud Book for their friendly and excellent service.

“Bestuur is om dinge reg te doen; Leierskap is om die regte dinge te doen.”

- Peter Drucker

Many thanks to our breeders from Zambia, Zimbabwe and Namibia for your support and participation.

**Mag God u ryklik sien!
Blessings!**

Ben Raath



TULIRAAD 2018



Links voor: Russell Clark (Vise-President), Ben Raath (President)

Links agter: Charl van Rooyen (Tegniese adviseur), Christo Rothmann, Albie Rautenbach, Alwyn Marx

Inlas van bo na onder: Ben Rossouw, Giel van Niekerk, Chris Rogers & Liezel Grobler

BESOEK ONS WEBTUISTE BY:

VISIT OUR WEBSITE AT:

www.tulicattle.co.za



**Tuli Cattle Breeders'
Society of SA**



EDITORIAL

REDAKSIONEEL

Ongeveer 28 jaar gelede was ek verantwoordelik vir my eerste Bees Joernaal. Vanjaar is dieselfde taak weer aan my opgedra. 'n Groot voorreg maar ook 'n groot verantwoordelikheid want sedertien het daar geweldige groot veranderinge in die beesbedryf maar ook in die tegnologiese wêreld plaasgevind.



Charl van Rooyen

It is worthy to note that in the Bible in Psalm 8, David sang to the Lord

"For thou has made him a little lower than the angels and has crowned him with glory and honour. Thou madest him to have domination over the works of thy hands; thou has put all things under his feet: All the sheep and the oxen, yea, and the beasts of the field; The fowl of the air, and the fish of the sea, and whatsoever passeth through the path of the seas.

On those who practice livestock husbandry, these few versus place a tremendous responsibility, as is illustrated in the words.

Thus man may be regarded as the axis around which of livestock production revolves. (Prof. Jan Bonsma)

Ek vertrou dat die 2018 Tuli Joernaal vir elke teler en boer genotvolle leesstof sal verskaf.

My Wish is that every farmer and Tuli breeder will enjoy the contents of this journal. ■

"May you have the hindsight to know where you've been. The foresight to know where you are going and the insight to know when you have gone to far." - (IRISH BLESSING)



MEESTER 20 — 'N MOËT VIR ELKE PLAAS

MAAK WINSGEWENDE BOERDERY SO MAKLIK

UITGROEI VAN KALWERS

Meester 20	kg	280
Sout	kg	50
Totaal	kg	330

Verskaf mengsel teen
1,5 – 2,0 kg/vers/dag
Meester 20 kan skoon teen
1,5 – 2,0 kg/vers/dag
gegee word

HERKOUER WILDSLEK

Meester 20	kg	200
Sout	kg	50
Totaal	kg	250

Kleinwild: 250 – 300 g/dag
Grootwild: 500 – 600 g/dag

PRODUKSIELEK VIR KOEIE, KALWERS EN VELDAFRONDING

Meester 20	kg	280
Mielie-meel	kg	280
Sout	kg	100
Totaal	kg	660

Verskaf mengsel teen
1,5 – 2,0 kg/koei/dag

SOMER FOSFAATLEK

Meester 20	kg	40
P12	kg	50
Sout	kg	50
Totaal	kg	140

Skape:
22 – 25 g/ooi/dag
Beeste:
150 – 200 g/bees/dag

OOIE LAATDRAGTIG EN VROË LAKTASIE

Meester 20	kg	200
Mielie-meel	kg	150
Molatek Bypass	kg	100
Sout	kg	50
Totaal	kg	500

Verskaf mengsel teen
350 en 450 g/ooi/dag
1-ling en 2-ling ooië

PRIKKELVOEDING VIR OOIE

Meester 20	kg	600
Mielie-meel	kg	300
Sout	kg	100
Totaal	kg	1000

Verskaf mengsel teen
300 g/ooi/dag
Verskaf **Meester 20** skoon teen
250 – 300 g/ooi/dag




Shashi & Tsavo

T U L I



- Bred tough
- 91 percent calving rate 2017
- Selecting the best to breed the best
- Situated in the middle of red water country

E-MAIL: Margih@redalert.co.za | Russelkruger@gmail.com | Joannek@redalert.co.za
Farm 43 Mcleantown | East London